

національної робочої сили [6].

Враховуючи позитивні та негативні наслідки міжнародної трудової міграції, потрібно реалізувати заходи, спрямовані на досягнення певних стратегічних цілей політики регулювання міжнародної трудової міграції. Основними заходами можна вважати:

- укладання двосторонніх угод із метою легалізації працевлаштування українських трудових мігрантів за кордоном;
- формування системи статистичної звітності кількості мігрантів, їх заробітків і переказів в Україну;
- вдосконалення державної міграційної політики з метою ефективного регулювання процесів трудової еміграції та імміграції в Україні;
- встановлення контролю над зайнятістю трудових мігрантів за кордоном;
- вирішення проблем соціального захисту трудових мігрантів;
- сприяння поверненню українських трудових мігрантів на Україну за рахунок державної підтримки трудових мігрантів;
- посилення співпраці із ЄС у сфері регулювання міжнародних міграційних процесів [2].

Основним завданням української держави є: забезпечення та створення для населення необхідних соціально-економічних умов, повернення трудових мігрантів на Україну, де потрібні соціально-активні громадяни та висококваліфіковані працівники, створення нових робочих місць, здійснення програм благоустрою та розвитку регіонів виходу мігрантів. Також захист прав громадян, які працюють за кордоном, забезпечення їм більш легально працевлаштування шляхом підписання відповідних міждержавних угод, спрощення візового режиму та поступового його відміни для певного населення, особливо того, яке проживає біля кордону.

1. Босак А.О. Міжнародна економіка: Конспект лекцій / А.О.Босак, О.Ю.Григор'єв, О.С.Скибінський, Л.І.Чернобай. – Львів: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2009. – 156с. 2. http://www.nbuiv.gov.ua/portal/natural/nvnu/misnarod_vidnos/2009_11/R1/Skorokhod.pdf. 3. http://www.nbuiv.gov.ua/portal/natural/npkntu_e/2009_15/stat_09/54.pdf 4. http://iom.org.ua/ua/pdf/Facts&Figures_b5_ua_f.pdf<http://www.indexmundi.com> – Статистика світу. 5. http://www.rusnauka.com/16_ADEN_2010/Economics/68254.doc.htm

Рошканюк О.Д.
студ. групи СЕ-31
Науковий керівник – к.е.н., доц. О.П. Савіцька

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ У ГЛОБАЛЬНОМУ МАСШТАБІ

Сучасна індустрія туризму – одна з найбільш швидко прогресуючих галузей світового господарства. На сьогоднішній день туризм став явищем, що увійшло у повсякденне життя майже третини населення планети. Більше того, на початку ХХІ ст. туризм за обсягами доходу

справедливо посів третє місце серед провідних галузей світової економіки.

За даними Всесвітньої туристичної організації ООН після невеликого спаду у 2009р., викликаного світовою економічною кризою, у 2010р. галузь не тільки повернулася на попередні позиції, але й продовжила зростання: кількість міжнародних подорожей у 2010р. досягла цифри у 939млн. (проти 917млн. у 2008р.), а надходження від міжнародного туризму становили 920 млрд. дол. У 2011р. кількість закордонних туристичних подорожей зросла ще на 4% та досягла 980млн., а спираючись на прогнози подальшого стабільного зростання експерти стверджують, що на кінець 2012р. кількість міжнародних подорожей перевищить 1 мільярд [2].

Європа посідає провідне місце на туристичному ринку і є найбільш відвідуваним регіоном світу, приймаючи 51% від загального числа міжнародних подорожей і більше ніж у 2 рази перевищуючи показники найближчих конкурентів. Так, у 2011р. число міжнародних подорожей на європейському туристичному ринку становило 502,8млн. (для порівняння: кількість подорожей до туристичного регіону, що розвивається найдинамічніше – Азійсько-Тихоокеанського – за цей період склала 216млн.). Також показово, що серед 10 країн світу, які мають найбільші обсяги міжнародного туризму та отримують від нього найбільші надходження, 6 – це країни Європи (Іспанія, Франція, Італія, Німеччина, Велика Британія та Туреччина), більше того, 5 із них є членами Європейського Союзу. Загалом на країни Європейського Союзу припадає 76% від загальноєвропейського обсягу подорожей, а саме – 382,4 млн. [2].

У 2011р. темпи приросту туристичних показників у Європі в середньому становили 6% (проти 3% у 2010р.). Найбільше зросли показники в субрегіонах Середземномор'я (8,1%) і Центральної та Східної Європи (7,7%). Найменші темпи зростання – у Західній (2,8%) та Північній Європі (5,2%). Проте абсолютні показники у субрегіоні Західна Європа (158,3млн. подорожей) поступаються лише Середземноморському субрегіону (182,8 млн. подорожей), тоді як у країнах Центральної та Східної Європи зареєстровано лише 100,8 млн. міжнародних подорожей. У 2011р. найбільше зростання надходжень від туризму продемонстрували Гонконг (25%), США (12%), Іспанія (9%) та Велика Британія (7%). Звертає на себе увагу, що до десятки країн з найбільшими надходженнями від туризму входять переважно країни з розвинутою економікою, в той час як список країн, чії видатки на міжнародні подорожі зросли найбільше, очолюють країни з ризиковою економікою: Китай (38%), Бразилія та Індія (по 32%), Росія (21%). А вже за ними з великим відривом слідують країни, що є традиційними постачальниками туристів на світові туристичні ринки – США та Німеччина (показники видатків їх громадян на міжнародні подорожі у 2011р. зросли відповідно на 5 і 4%) [2].

Україна завдяки ефективному використанню свого великого туристично-рекреаційного потенціалу може увійти до числа найбільш розвинених щодо туризму країн світу. Проте маючи значні обсяги

туристичного обміну, які дають змогу Україні посідати за цими показниками чільні місця у Європі, наша держава має мізерні (навіть у порівнянні із нашими сусідами) надходження від туризму. Це наочно демонструють деякі показники міжнародної туристичної діяльності України, подані у табл. 1[1].

Таблиця 1

Міжнародна туристична діяльність України

Країни в'їзду	Кількість туристичних поїздок					Надходження від туристичних подорожей				
	(тис.)			динаміка потоку (%)		частка у % (2010 р.)	дол. США (млн.)			частка у % (2010 р.)
	2008	2009	2010	2009/2008	2010/2009		2008	2009	2010	
Європа **	485 193	461 509	476 551	-4,9	3,3	100	471 797	410 932	406 251	100
у т. ч.										
ЄС-27***	376 132	359 645	352 335	-4,0	-2,0	77,5	392 739	340 599	333 898	82,2
Франція	79 218	76 824	76 800	-3,0	0,0	16,1	56 573	49 319	46 319	11,4
Іспанія	57 192	52 178	52 677	-8,8	1,0	11,1	61 628	53 177	52 525	12,9
Італія	42 734	43 239	43 626	1,2	0,9	9,2	45 727	40 249	38 786	9,5
Велика Британія	30 142	28 199	28 133	-6,4	-0,2	5,9	36 028	30 149	30 400	7,5
Туреччина	24 994	25 506	27 000	2,0	5,9	5,7	21 951	21 250	20 807	5,1
Німеччина	24 886	24 223	26 875	-2,7	10,9	5,6	39 912	34 650	34 675	8,5
Австрія	21 935	21 355	22 004	-2,6	3,0	4,6	21 587	19 404	18 663	4,6
Україна	25 449	20 798	21 203	-18,3	1,9	4,4	5 768	3 576	3 788	0,9
Росія	21 566	19 420	20 271	-10,0	4,4	4,3	11 795	9 319	8 985	2,2
Греція	15 939	14 915	15 007	-6,4	0,6	3,1	17 114	14 506	12 741	3,1

Щоб український туристичний ринок став невід'ємною складовою міжнародного туризму, необхідно інтегрувати Україну в міжнародний туристичний бізнес через різні форми співробітництва із зарубіжними партнерами, адаптувати туристичне законодавство України до директив і стандартів ЄС. Для цього Україна стала дійсним членом Всесвітньої туристичної організації, нашу державу обрано до виконавчої ради цієї організації. Таким чином відкриваються широкі перспективи розвитку міжнародного туризму.

1. Держкомстат України // <http://www.ukrstat.gov.ua>. 2. UNWTO World Tourism Barometer. Advance Release, January 2012 2010 / UN World Tourism Organization / <http://www.unwto.org>

Топоровський В.Я.
студ. групи І1-К ТК «ЛП»
Науковий керівник – к.е.н., доц. Л.Й. Гнилянська

РИНОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Туризм (франц. *tourisme*, від *tour* – обхід, об'їзд) – прогулянка, поїздка, похід у вільний час, один з видів активного відпочинку. Поширений у більшості країн світу Здійснюється, як правило, туристичними організаціями за туристськими маршрутами. Існують численні види і форми туризму (внутрішній, міжнародний, самодіяльний, організований, близький, далекий, пізнавальний, водний, гірський, автомобільний, пішохідний, спортивний тощо). Туризм має економічний, соціальний,